

Steiner-HF: Ud med karakterer og ind med kreativitet

Rudolf Steiner-skolerne har startet en hf-uddannelse, hvor eleverne også skal have musik, håndværk og flere kreative fag ved siden af de almindelige hf-fag. Musik og bogbinding er en del af undervisningen på den nye Steiner-hf. På Vidar Skolen i Gentofte skal de kreative fag hjælpe med at nå alle elever i undervisningen.

“Jeg mangler fløjterne!”

Musiklæreren svinger dirigentstokken og nynner orkesteret i gang. Nu også med tværfløjterne. Det er første orkestertime for eleverne i overbygningen på Vidar Skolen i Gentofte, og instrumenterne skal lige stemmes en ekstra gang, før musikken kan strømme ud i skolegården.

Kian Brorsen (i midten) har spillet fagot siden grundskolen. Sammen med skolens orkester har han spillet koncerter i Polen og Italien.

Vidar Skolen er en Rudolf Steiner-skole med både vuggestue, børnehave og grundskole.

Fra dette skoleår tilbyder de også en hf med udvidet fagpakke. Den nye Steiner-HF udbydes på fem skoler landet over. Tidligere har Rudolf Steiner-skolerne haft et 11. og 12. klassetrin, men nu er de ældste årgange blevet godkendt som hf.

I midten af orkesteret sidder 17-årige Kian Brorsen med sin fagot. Han har gået på Vidar Skolen siden børnehaven, og nu går han i 1.hf.

“På Vidar Skolen arbejder jeg med mine hænder, og jeg får plads til at tænke kreativt. Der er et specielt bånd mellem lærer og elever, fordi vi har kendt hinanden siden børnehaven. Derfor var det også helt naturligt for mig at fortsætte på Steiner-hf. Jeg har aldrig overvejet et almindeligt gymnasium,” siger Kian Brorsen.

Hjerte, hoved og hånd

Skosyning, bogbinderi, maling og sølvsmedje er blot en håndfuld af de kreative fag, som eleverne på Vidar Skolen har på

skemaet ved siden af de klassiske fag som matematik, dansk og engelsk. Karakterer og eksamener er fejlet af banen, og det er heller ikke smartboards og computere, som fylder mest i klasselokalerne.

Lærer Sara Jahn

“Jeg savner overhovedet ikke at give karakterer,” siger Sara Jahn, som underviser i historie og samfundsfag i de ældste klasser.

Hun satte første gang sine ben på en Rudolf Steiner-skole sidste år, hvor hun blev ansat som lærer i overbygningen.

Overbygningen tæller både de ældste klasser i grundskolen og den nye Steiner-hf. Tidligere har Sara Jahn givet karakterer og forberedt elever til eksamen på Ørestad Gymnasium i seks år.

Når du siger ja til at være Steiner-lærer, så siger du ja til at arbejde med din egen udvikling som lærer,” siger Sara Jahn, som har været på kurser i Steiner-pædagogik i både sommer- og påskeferien.

“Steiner-pædagogik handler om at integrere det hele menneske i undervisningen. Vi arbejder med både hjerte, hoved og hånd. På min gamle arbejdsplads var det svært at nå at få alle elever med og samtidig være kreativ i undervisningen. Det var derfor, jeg skiftede job,” siger Sara Jahn.

Mere indsigt i eleven

På Ørestad Gymnasium opfattede hun sig selv som en af de flinke lærere, men da Sara Jahn startede på Vidar Skolen, var hun i begyndelsen den skrappe lærer.

“Eleverne skulle passe ind i min undervisning på gymnasiet. På Steiner-skolen er det omvendt. Her skal jeg i langt højere grad få undervisningen til at passe til den enkelte elevgruppe. Det kræver, at jeg investerer mere tid i at lære eleverne at

kende,” siger Sara Jahn. Selvom hun har færre hold på Vidar Skolen end på Ørestad Gymnasium, så arbejder hun lige så mange timer. Når eleverne er færdige på en Rudolf Steiner-skole, skal lærerne nemlig udarbejde et 60 sider langt vidnesbyrd til hver elev. Vidnesbyrdet skal bruges, hvis eleverne ønsker at søge ind via kvote 2 på en videregående uddannelse. I vidnesbyrdet beskrives elevens kompetencer, udvikling, samarbejdsevner, arbejdsvillighed, og derudover angives pensum og læringsmål.

“Jeg har det svært med karakterer. Elevernes hårde arbejde og kraftpræstation kan du ikke se i et tal. Det kan man i et vidnesbyrd, fordi det giver et helstøbt billede af eleven,” siger Sara Jahn.

På 12. klassetrin arbejder eleverne med sølv i værkstedet.

En kreativ skoledag

Flammerne står op fra smedjen, og tre teenagedrenge hamrer det glohede jern mod ambolten, som senere skal blive til en kniv. I den anden ende af det dunkle værksted sidder en gruppe piger og former sølv til øreringe. På hylderne ses små skåle i kobber og et blankt næsehornshoved knejser fra bordkanten.

Kian Brorsen (tv) er i gang med at lære at binde en bog helt fra bunden.

Kian Brorsen arbejdede med kobber sidste år, hvor han kæmpede ihærdigt med at forme en lille skål. Selvom skålen ikke blev så flot som den skinnende figur af næsehornet, så er han glad for kunsthåndværksfagene.

“Det handler mere om arbejdsprocessen end om den færdige skål. Det er rart at sidde et par timer om eftermiddagen og bare bruge hænderne. Men jeg har da tænkt over, hvad jeg egentlig skal bruge skosyning til, når jeg er færdig på skolen,” siger Kian Brorsen.

Flere Steiner-lærere mangler pædagogikum

Eleverne på Steiner-hf går meget i skole. Steiner-hf opfylder kravene til den udvidede fagpakke i hf, og derudover har eleverne kreative fag som f.eks. sløjd, billedkunst og musik.

“Vi bevarer 95 procent af alle de timer, som vi tidligere havde i vores pensum på 11. og 12. klassetrin. Skoledagene er en kombinationen af de faglige fag, musikalske fag og håndværksfag,” siger Kirsten Dørge, som underviser i kemi, og så arbejder hun i administrationen på Vidar Skolen.

Lærer Kirsten Dørge

Flere af lærerne, som underviser på Steiner-HF landet over, har ikke pædagogikum, og derfor har Undervisningsministeriet udstedt en fireårig dispensation, hvor lærerne kan efteruddanne sig i og dermed opnå de faglige kompetencer til hf. Til januar begynder Kirsten Dørge i pædagogikum. Som faglærer har hun ikke oplevet at skulle ændre sin undervisning mærkbart for at opfylde læreplanen for hf. Hun fortæller, at lærerne tidligere arbejdede efter læreplanerne for stx til deres undervisning på 11. og 12. klassetrin.

"Jeg har faktisk kun tilføjet et ekstra projektføløb til min kemiundervisning. Vi leverede jo også varen tidligere, forskellen er, at nu er vi godkendt som en ungdomsuddannelse," siger Kirsten Dørge.

"Allerede sidste skoleår arbejdede vi med vores 11. og 12. klassetrin ud fra læreplanen til hf. Det rustede lærerne til at være helt klar til vores hf-elever, som startede i august," siger Kirsten Dørge.